

Voorproefje van het feest dat komt

Christus Triumfatorkerk, 19 maart 2023

Lezing: 1 Korintiërs 11: 17-34

Voorganger ds. Jaap van den Akker

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aanvangslied 'Alles wat over ons geschreven is' (556: 1 en 4)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag: Psalm 122: 1

- Kyriegebed
- Kyrielied: 'O liefde die verborgen zijt' (Lied 561: 4 en 5)

WOORD

- Met de kinderen
 - Gebed
 - Veertig dagenproject: 'Wie is Jezus'
 - Projectlied: 'Wie zeg jij dat ik ben?'
- Schriftlezing Johannes 6: 25-36 en 41-51 (Arjan Brak)
- Lied 'U kennen, uit en tot U leven' (Lied 653: 1, 2 en 7)
- Preek

Bij het Nederlands Bijbelgenootschap hebben ze een vooruitziende blik.

Al in januari maakte ze het veertigdagentijdproject dat ook wij al vier weken volgen met als titel: wie is Jezus.

En toen al kozen ze voor deze lezing op zondag 19 maart. Johannes 6. Een lezing over brood. Een lezing waarin één van de zeven 'Ik ben'-uitspraken van Jezus staat. En wel deze: *Ik ben het brood des levens*. Over brood moet het gaan deze zondag. Over ons dagelijks voedsel.

Alsof of het Nederlands Bijbelgenootschap al voelde aankomen dat de Boer Burger Beweging de politieke verhoudingen deze week totaal door elkaar zou schudden. Alsof het NBG ook al maanden door het Groene Hart fiets en al die omgekeerde vlaggen ziet hangen en al die teksten op de boerderijen: *No farmers no food*. Of: 'waar bakt de bakker zijn brood van?'

Want ja, zonder boeren geen tarwe, zonder tarwe geen volkorenbrood. Zonder boeren geen vergelijking van Jezus met brood.

BBB - Brood, brood, brood – alsof deze week een grote reclame was voor onze kerkdienst vandaag, waarin we ook nog eens en niet toevallig de Maaltijd van de Heer vieren en brood en wijn uit Zijn hand ontvangen.

Bij BBB moet ik ook altijd aan de Bed, Bad en Brood-regeling denken die de grote steden instelden toen uitgeprocedeerde asielzoekers op straat dreigden te worden gezet. Dat was toch het minimum waar je als mens recht op zou moeten hebben. De mogelijkheid om je lichaam te verzorgen – een douche meestal -, een plek om te slapen, een bed dus en iets om te eten – brood. BBB.

Hoe concreet wil je het hebben. *Ik ben het brood des levens*.

En toch. Er klopt niets van.

Jezus heeft het namelijk niet over een gesneden volkoren. Jezus spreekt een heel andere taal.

“Ik ben het brood dat leven geeft,” zei Jezus. ‘Wie bij Mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in Mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.’”

En even verderop: “Ik ben het brood dat leven geeft. Uw voorouders hebben in de woestijn manna gegeten en toch zijn zij gestorven. Maar dit is het brood dat uit de hemel is neergedaald; wie dit eet sterft niet. Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; wanneer iemand dit brood eet zal hij eeuwig leven. En het brood dat Ik zal geven voor het leven van de wereld, is mijn lichaam.”

De leerlingen, de farizeeërs, de omstanders. Ze snappen er niets van.

En wij? Snappen wij er wel wat van?

Ook niet vrees ik. Het is de vraag of we het wel kunnen begrijpen. Of het wel om begrijpen gaat in het Evangelie van Jezus Christus. Of het niet o veel meer gaat dan begrijpen. Het gaat om proeven, om ervaren, om voelen, om léven. Hij is het brood des Levens.

Maar we doen toch een poging vandaag.

Zoeken naar betekenis. En dat kan niet alleen in woorden. Dat lukt niet in een preek. Het Eeuwig leven. Het brood waar je nooit meer honger van krijgt – dat moet je proeven. En dat doen we vandaag. We doen even of het Eeuwige Leven al is aangebroken. We doen even of het Koninkrijk al is aangebroken. We spelen Koninkrijkje van God – een heilig spel, waarin God dichtbij komt. Waarin je deelt in het lichaam van Jezus. “En het brood dat Ik zal geven voor het leven van de wereld, is mijn lichaam.” Dat brood. Het brood dat wij delen is gemeenschap met het lichaam van Jezus – dat Hij gegeven heeft voor het leven van de wereld. In dat brood zit het hele leven. Hoe dicht bij God Jezus leefde. Hoe hij durfde te gaan tot het uiterste. In zijn trouw aan God. Hoe hij zo dicht bij God leefde dat we dat proeven als we zijn brood delen met elkaar.

Brood uit de hemel, zeg ik vaak bij het uitreiken van het brood of de matse, als we avondmaal vieren. Hemels brood ontvang je waardoor je kunt proeven van het koninkrijk.

‘Hemelsbrood’, dachten de omstanders bij Jezus. ‘Dat kennen we. Hemels brood dat ontvingen we in de woestijn.’ Een hemels geschenk dat ons redde van de hongerdood. Daar in de woestijn. Toen ze alle zekerheden achter zich hadden gelaten. Toen ze Egypte nog in hun hoofd hadden en geen idee hadden wat hun te wachten stond. Toen ze in het tegenovergestelde van de hemel, of het paradijs waren, nl in de woestijn. Toen opende de hemel zich en ontvingen de Israëlieten brood. Manna. Een geschenk uit de hemel toen en daar toen ze alle zekerheden hadden achtergelaten en op zichzelf waren teruggeworpen. Wat doen ze hier in deze uitzichtloosheid, in een leeg bestaan. Wat moeten ze met hun verleden, wat is dit voor heden en welke toekomst staan hun eigenlijk te wachten?

Toen, ooit, in die uitzichtloze woestijn, kregen ze antwoord.

Manna – was het antwoord.

Manna uit de hemel.

De hemel is de tegenpool van de woestijn.

De hemel is een bloeiende steppe, de hemel is groen en fris. Leven, licht, opstanding.

Op zo’n antwoord hopen de mensen die achter Jezus aanlopen ook. En ze hebben het gekregen, zou je toch denken. Ze zijn gevoed - zo juist! vijfduizend mensen aan het meer van Tiberias. En Jezus nam het brood, dankte God en brak het, en brak het en brak het en ze deelden en deelden en iedereen had meer dan voldoende. Net als toen in de woestijn.

Maar een dag later heb je weer een lege maag.

En dit is de dag later.

Ze hebben nog steeds honger. Hun honger zit veel dieper. Ze willen houvast, uitzicht. Vaste grond onder hun bestaan. Ze smachten naar antwoord, de mensen die achter Jezus aan lopen. Ook hun leven is een woestijn. Uitzichtloos. Ze vinden geen zin in hun bestaan. En nu opeens komt er een nieuwe Mozes voorbij. De hemel op aarde. Zou hij hun honger naar zin en beleving kunnen vullen? Zou hij hun kunnen bevrijden uit de slavernij van uitzichtloosheid?

“Ja, dat kan hij,” is het antwoord in het Evangelie. Deze nieuwe Mozes laat het brood regenen uit de hemel. Van vijf broden en twee vissen, weet Jezus genoeg voor iedereen te maken. Jezus is zelfs meer dan de nieuwe Mozes. Jezus deelt niet alleen het brood uit. Jezus is het brood zelf. Het brood van God is het brood dat neerdaalt uit de hemel en dat leven geeft aan de wereld. Dat is het brood dat Jezus deelt vandaag. Brood dat leven geeft.

“Geef ons dat brood Heer!”, roepen de smachtende omstanders. En wat zegt Jezus dan: “Ik ben het brood dat leven geeft. Wie bij mij komt zal geen honger hebben, en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.”

Deze zinnen verklaren het verhaal van de wonderbare broodvermenigvuldiging. Jezus deelt zichzelf. Hij breekt zichzelf tot verzadiging van iedereen die tot hem komt en in hem durft geloven.

Hij is het levende woord, dat je kunt proeven, dat je nieuwe kracht geeft, doet opstaan en je opnieuw laat leven.

Hij is de vervulling van de hartstocht van al die zoekende, uitgedoofde mensen.

Met zichzelf voedt Jezus het visioen van al die afgestompte mensen.

Vandaag is het niet veel anders dan ooit in de woestijn. Als toen aan de overkant van het meer van Galilea.

Velen zijn zoekende. Dat zie je in de uitslag van de verkiezingen. We proberen weer eens een ander partij uit. Ik weet het verder ook niet... Een zoektocht naar houvast en antwoorden. Velen zijn het vertrouwen kwijtgeraakt. Stikstof, toeslagen, Gaswinning... Het vertrouwen in de politiek is laag. En of de verkiezingen van deze week daarin verandering in brengen? Laten we het hopen. Anders en verfrissend is ze wel de voorvrouw van de Boer Burger Beweging.

Vandaag delen wij hier in de kerk, het brood van Jezus. Wij delen van het lichaam van Christus die zich gegeven heeft, die zich heeft uitgedeeld onder de mensen. Als dat ons inspireert, als dat ons nieuwe moed geeft en opwekt – dan moeten wij dat brood ook gaan uitdelen. Aan al die mensen om ons heen. Een hongerige menigte die de weg kwijt is. Die het vertrouwen kwijt is in de politiek. Die soms nauwelijks kan rondkomen. Een wereld die is vastgelopen in eigen materialisme. Zien wij ze? Zijn we het zelf? Hongerig naar aandacht, liefde. Hongerig naar hoop. Hongerig naar heelheid en perspectief?

Vandaag delen wij brood en wijn van Jezus. Vandaag deelt Jezus zich uit onder ons. Hij voedt ons op onze tocht door de woestijn op weg naar Pasen.

Het gaat niet om dat stukje brood en slokje wijn. Het gaat niet om vijf broodjes en twee visjes.

Het gaat om de overvloed die je mag ontvangen als je het durft te zien: dit is en voorproefje van het feest van toekomst. Het feest dat nabij is: het paasfeest. Dat mogen we nu al vieren, daaruit mogen we nu al leven. Dat mogen we nu al proeven.

Hij is het brood des levens.

Wie hem proeft zal nooit meer honger hebben, maar eeuwig leven.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied: ‘Zolang er mensen zijn op aarde’ (Lied 981)
- Voorbeden
- Collecte

MAALTIJD VAN DE HEER

- Nodiging
- Tafelgebed (Liedboek 403d – gesproken en gezongen)

- Gezamenlijk gebeden Onze Vader
- Breken van brood en schenken van de wijn
- Gemeenschap van brood en wijn, tijdens het delen van brood en wijn zingen wij:
‘Wil je opstaan en Mij volgen’ (Iona 40: 1, 2, 4 en 5)
‘Brood hier gedeeld’ (Iona 41: 1, 2 en 3)
en ‘Ubi caritas’ (Lied 568a) tot iedereen brood en wijn heeft ontvangen

GAAN

- Slotlied: ‘Zou ik niet van harte zingen’ (Lied 903: 1 en 6)
- Zending en zegen